

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22157 - Agrupacions Instrumentals
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22157 - Agrupacions Instrumentals
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 1,8 de no presencials (45 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francesc Crespi Cañellas francesc.crespi@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura Agrupacions Instrumentals s'imparteix durant el quart curs dels estudis de grau d'Educació Primària i està emmarcada dins el mòdul Educació musical, plàstica i visual. Està dirigida als futurs mestres d'Educació Primària amb la intenció de:

- Fer-los ser conscients del paper i de la importància dels instruments musicals en l'educació musical.
- Fer-los ser conscients del paper i de la importància de la pràctica instrumental en l'educació musical.
- Possibilitar-los el coneixement i l'adquisició de recursos metodològics i estratègies d'aprenentatge que els permetin, en la pràctica docent, aprofitar els beneficis que suposa l'educació a través de la música, i en concret la pràctica instrumental, per a la formació integral dels seus alumnes.

Requisits

Essencials

No hi ha requisits previs.

Competències

L'assignatura Agrupacions Instrumentals pretén permetre als alumnes la millora o l'adquisició d'aquestes competències, que pertanyen al pla d'estudis del títol de grau d'Educació Primària:

Específiques

- * Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de l'art musical..
- * Conèixer el currículum escolar de l'educació artística (música) així com la creació de recursos a partir dels continguts del currículum que permetin fomentar la participació al llarg de la vida en activitats musicals dintre i fora de l'escola..
- * Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics adients i promoure les competències corresponents en els estudiants..
- * Conèixer, valorar i seleccionar obres musicals de diferents estils, temps i cultures i els fonaments de la cultura i patrimoni popular..
- * Promoure i millorar la sensibilitat estètica i auditiva mitjançant la pràctica vocal/instrumental i educació de l'oïda en el reconeixement de les característiques de les diferents obres i textos musicals..
- * Conèixer i dominar els principis d'expressió i comunicació corporal més directament relacionats amb el fet musical i amb la rítmica i dansa, així com els fonaments del llenguatge musical, les seves tècniques de representació i els fonaments d'harmonia i ser capaç d'utilitzar referències variades per a la improvisació i la creació, individuals i/o en grup..
- * Desenvolupar i utilitzar estratègies per a garantir el coneixement, cura i higiene de la pròpia veu i dels altres instruments..
- * Capacitat per conèixer, comprendre i valorar les manifestacions perceptives, estètiques, creatives, interpretatives, comunicatives, expressives i representacionals en l'àmbit musical, dels alumnes de diferents cultures, en relació al seu desenvolupament i el seu context social, familiar i cultural, amb les seves característiques i diferències individuals..

Genèriques

- * Conèixer els fonaments de l'Educació Primària, la seva relació interdisciplinària, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius, relacionant tot això amb l'educació infantil..
- * Analitzar i comprendre els processos educatius dins i fora de l'aula relatius al període 6-12 anys..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'agrupen en els següents blocs:

Continguts temàtics

Bloc 1. Els instruments musicals. Definició i abast del terme Instrument Musical, imprescindible per donar coherència al treball de l'assignatura.

1.1 Què és un instrument musical.

1.2 Tipologia i classificacions dels instruments musicals. Característiques sonores.

Bloc 2. Els instruments i la música. Com influeixen els instruments musicals en la creació i en la interpretació musical.

2.1 Funció dels instruments en la creació musical.

2.2 Funció dels instruments en la interpretació musical.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22157 - Agrupacions Instrumentals
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Bloc 3. Els instruments musicals en el Currículum actual. Paper dels instruments musicals a l'actual Currículum d' Educació Primària.

3.1 Com contribueix la pràctica instrumental a l'adquisició de les competències bàsiques.

3.2 Els instruments musicals en la pràctica docent.

Bloc 4. Pràctica instrumental en grup. Creació, improvisació i interpretació de música en conjunts de timbre homogeni i heterogeni.

4.1 El cos com a instrument musical.

4.2 La veu. Música vocal.

4.3 Els objectes quotidians com a instruments musicals.

4.4 Els instruments dits escolars: petita percussió, instruments Orff i altres.

4.5 Els instruments melòdics.

4.6 La flauta dolça.

4.7 Els instruments harmònics.

Metodologia docent

Aquesta assignatura tracta de la pràctica musical en grup a les aules de Primària.

Ja s'ha explicat en la contextualització inicial que una de les intencions de l'assignatura, potser la principal, és ajudar els alumnes a preparar-se per a la pràctica docent, la qual cosa comporta un relació molt estreta entre teoria i pràctica.

Això implica la dificultat, i a vegades la impossibilitat, de diferenciar les sessions en teòriques i pràctiques.

També, per aquest motiu les classes hauran d'esser eminentment actives, vivencials, sensorials i pràctiques.

Com que la formació musical és en gran part i sobretot procedimental és necessari fer servir una metodologia que permeti relacionar els conceptes teòrics i els continguts pràctics amb la immediatesa necessària.

Les activitats, per tant, seran significatives i funcionals. partiran dels coneixements previs dels alumnes i els hauran de servir, com a model o com a material, en la seva futura pràctica docent. Els agrupaments flexibles i el treball en grup cooperatiu els haurien de facilitar l'aprenentatge i possibilitar tant el progrés tècnic individual i/o conjunt com l'intercanvi d'experiències.

També es pretén, d'aquesta manera, potenciar en ells l'autonomia, l'originalitat, la responsabilitat, el sentit crític i la capacitat d'argumentar en lloc d'opinar.

Volum de treball

Distribució aproximada del temps que s'ha de dedicar a l'assignatura. equivalència en crèdits europeus (1 crèdit ECTS=25 hores de treball)

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22157 - Agrupacions Instrumentals
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposicions del professor referides als continguts que integren els diversos blocs.	5
Classes pràctiques	Exposicions de treballs pràctics	Grup mitjà (M)	Realització de concerts amb obres pròpies i/o d'altres autors, com a mínim amb les següents formacions: percussió corporal, conjunt vocal, quartet de flautes, conjunt heterogeni. Sonorització en directe d'una pel·lícula breu o d'un conte escenificat. Construcció d'un instrument musical, de creació pròpia, que serà usat en algun/s dels concerts i/o sonoritzacions Creació d'una obra musical breu que serà interpretada per un conjunt convidat.	20
Altres	Debats / Exposició de treballs teòrics	Grup gran (G)	Participació en debats sobre temes específics de la formació musical, educació o altres d'interès general, referits als instruments i a la pràctica instrumental. Exposicions dels alumnes (ampliació dels continguts teòrics, projectes, investigació i/o experiències personals...).	5
			Comentaris de lectures, concerts, sonoritzacions i/o material audiovisual.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura. Diari. Partitures. Comentari	Lectura / consulta de textos i material audiovisual. Elaboració d'un diari de classe on s'hi recullen la feina feta a l'aula, les aportacions personals i els comentaris crítics de cada alumne. Elaboració de les partitures de les obres de creació pròpia amb un comentari personal sobre les competències que han hagut de treballar per dur a bon terme aquest treball.	15
Estudi i treball autònom en grup	Construcció d'un instrument	Construcció, presentació i utilització en públic d'un instrument de disseny i construcció pròpia.	15
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projectes	Elaboració, estudi i assajos de les obres que s'interpretaran en els concerts i/o les sonoritzacions	15

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Atesa la imbricació entre continguts teòrics i pràctics, la participació en els debats i les exposicions suposa haver-ne fet la preparació teòrica corresponent.

És obligatori participar en l'exposició de tots els treballs pràctics.

A més dels coneixements i les destreses se valoraran l'actitud, l'atenció, la participació i l'interès.

És imprescindible la presentació correcta i acurada tant de les exposicions orals com dels treballs escrits.

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposicions del professor referides als continguts que integren els diversos blocs.
Criteris d'avaluació	Descriure i fer un comentari i/o aportacions personals referits als continguts exposats. S'ha d'incloure en el diari de classe.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Exposicions de treballs pràctics

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Realització de concerts amb obres pròpies i/o d'altres autors, com a mínim amb les següents formacions: percussió corporal, conjunt vocal, quartet de flautes, conjunt heterogeni. Sonorització en directe d'una pel·lícula breu o d'un conte escenificat. Construcció d'un instrument musical, de creació pròpia, que serà usat en algun/s dels concerts i/o sonoritzacions. Creació d'una obra musical breu que serà interpretada per un conjunt convidat.
Criteris d'avaluació	Presentació i/o exposició dels treballs proposats

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B

Debats / Exposició de treballs teòrics

Modalitat	Altres
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Participació en debats sobre temes específics de la formació musical, educació o altres d'interès general, referits als instruments i a la pràctica instrumental. Exposicions dels alumnes (ampliació dels continguts)

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22157 - Agrupacions Instrumentals
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

teòrics, projectes, investigació i/o experiències personals...). Comentaris de lectures, concerts, sonoritzacions i/o material audiovisual.

Criteris d'avaluació Participació activa en els debats

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Lectura. Diari. Partitures. Comentari

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Lectura / consulta de textos i material audiovisual. Elaboració d'un diari de classe on s'hi recullen la feina feta a l'aula, les aportacions personals i els comentaris crítics de cada alumne. Elaboració de les partitures de les obres de creació pròpia amb un comentari personal sobre les competències que han hagut de treballar per dur a bon terme aquest treball.
Criteris d'avaluació	Elaboració d'un diari de classe on s'han d'incloure les partitures que s'han interpretat en els concerts i/o sonoritzacions indicant-hi en què ha consistit la seva intervenció. A més hi ha d'haver comentaris, aportacions personals i reflexions sobre el propi aprenentatge.

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B

Construcció d'un instrument

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Construcció, presentació i utilització en públic d'un instrument de disseny i construcció pròpia.
Criteris d'avaluació	Participació en la construcció i l'ús de l'instrument.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Projectes

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Elaboració, estudi i assajos de les obres que s'interpretaran en els concerts i/o les sonoritzacions
Criteris d'avaluació	Participació i gravació dels concerts i/o sonoritzacions fetes.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Aquestes bibliografies i recursos són mínimes. Durant el curs el professor i els alumnes les aniran completant i n'elaboraran d'específiques per cada una de les competències que se treballen.

Bibliografia bàsica

- HERRERA, Enric Teoría musical y armonía moderna I - II

A. Bosch. Barcelona. 1995 - 1987 (sic)
 - TOCH, Ernst. La melodia
 Labor Barcelona 1985 (20 edició)
 - HINDEMITH, Paul Práctica de la composición a dos voces
 Ricordi Buenos Aires 1962 (1939)
 - MOLAS, S / HERRERA, M. Alba Baquetes. Percussió per a mestres
 Materials ICE n.1. Universitat de Lleida Lleida s.d. (1992?)
 - van HAUWE, Walter Tractat modern de la flauta de bec
 Virgili & Pagès Lleida 1986 (1984)

Bibliografia complementària

Teoria de la música
 - ZAMACOIS, Joaquín Teoría de la música I - II
 Labor Barcelona 1949 - 1954
 - LEON TELLO, Francisco José Teoría y estética de la música.
 Taurus Madrid 1988
 Melodia
 - CATTOI, Blanca Apuntes de acústica y escalas exóticas
 Ricordi Buenos Aires s.d.
 Harmonia
 - de la MOTTE, Dietter Armonía
 Labor Barcelona 1976
 - SCHÖENBERG, Arnold Tratado de armonía
 Real Musical Madrid 1974 (1922)
 - SANCHEZ CAÑAS, Sebastián Guía para estudiantes de armonía
 Mundimúsica Madrid 1992
 - SCHENKER, Heinrich Tratado de armonía
 Real Musical Madrid 1990 (1906)
 - PERSICHETTI, Vincent Armonía del siglo XX
 Real Musical Madrid 1985 (1961)
 - ZAMACOIS, Joaquín Tratado de armonía I - II - III
 Labor Barcelona 1945 -1946 -1982 (50 edició)
 Escriptura / improvisació / composició
 - SALZER, Felix Audición estructural. Coherencia tonal en la música.
 Labor Barcelona 1990 (1952)
 - FORNER, J. / WILBRANDT, J Contrapunto creativo
 Labor Barcelona 1993 (1979)
 - SCHÖNBERG, Arnold Modelos para estudiantes de composición. Ejemplos musicales, guía y glosario
 Ricordi Buenos Aires 1943
 - ZAMACOIS, Joaquín Curso de formas musicales
 Labor Barcelona 1960
 - BLANQUER PONSODA, Amando Análisis de la forma musical
 Piles Valencia 1989
 - LLACER PLA, Francisco Guía analítica de formas musicales para estudiantes
 Real Musical Madrid 1982
 Instruments
 - MAIDEU I PUIG, Joaquim Instruments musicals
 Eumo Vic 1995
 La flauta dolça

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22157 - Agrupacions Instrumentals
Grup	Grup 1, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

- GALOFRE I MORA, Francesca / Eulàlia La flauta dolça. Mètode d'iniciació per a infants I - II – III col. dossiers n. 24 - 31 – 35
Rosa Sensat Barcelona 1984 - 1985 - 1987
- BROWN, Adrian The recorder. A basic workshop manual
Dolce Brighton 1989

Altres recursos

Revistes:

Eufonia. Barcelona. Graó.

Música y Educación. Madrid. Musicalis.

Webs:

<http://www.xtec.cat/>

<http://www.edu365.cat/>

<http://weib.caib.es/>

<http://presencias.net/>

<http://grups.blanquerna.url.edu/musical/>

<http://craarino.educa.aragon.es/weduca/musica.htm>

Instruments:

Flauta dolça, en qualsevol tessitura, preferentment amb digitació barroca

